

læser, som have fundet Sted her. Den ærede Ordfører sagde forrige Gang, han havde Øret, at han troede, det kun vilde være i saa Tilfælde, at denne Bestemmelse vilde komme til Anvendelse, og at i ethvert Fald det finantistiske Resultat vilde blive ubetydeligt. Nei, i det sidste Foredrag sagde han, at denne Bestemmelse vilde kunne bevirke høist sørgelige Følger i mange Tilfælde. Den ærede Finansminister mener ogsaa, at den kan komme til Anvendelse i mange Tilfælde. Jeg maa ogsaa sige, at jeg sympathiserer ganske med den ærede Forslagsstillers Anskuelse, at man maa søge at indskrænke denne Lov inden det Omraade, hvor de Vedkommende kunne have nogen virkelig Udkomst til at blive understøttede af Staten. Det er jo dog aabenbart, at det var ganske i Strid med det, som vi ellers tilstræbe ad andre Bete, om vi nu vilde udvide denne Understøttelse til Folk, der aldeles ikke have mindste Krav paa Staten; thi man vil jo dog egentlig have, at denne Understøttelse ogsaa skal gives til Personer, som ikke ere i Statens Tjeneste, eller have noget med Statens Tjeneste at gjøre, men tilfældigviis i Familie med En, der staaer i Statens Tjeneste. Det forekommer mig, at dette Udtryk „Familieforsøger“, er et alt for løst Udtryk til, at man kan votere det. Loven antager jo ogsaa mere og mere ved Tilfættninger af denne Art et Præg af, at være en Lov om Gratia-ler eller Naadesgaver.

Ischerning: Jeg har fra det første Dialekt, jeg saae denne Lov, ikke foresillet mig, at det Udtryk „Familieforsøger“ havde anden Betydning, end at derved meentes den, som var Fader for Familien. Jeg har hørt her udtale, at Staten havde, ved Ansættelse af Gagerne, tænkt sig Familiefaderen som den, hvorved Familien skulde dannes, og at dette skulde være Grunden, hvorfors vi ikke skulde blive staaende ved det simple Indhold af Loven, som gaaer ud paa at give Rønningstillæg i Anledning af Dyrtiden, men at vi ogsaa skulde udvide den til de Mænd, som under den Forudsætning, at de vare gagerede saaledes, som de vare, stiftede Familie ved at være gifte. Men nu gaae vi paa engang videre, nu indrømme vi private Personer Ret til at indgaae frivil-

lige Forhold, hvorved de behyrde Staten. Vi gibe en ligefrem Opmuntring til for Fremtiden at indgaae Forbindelser, som, hvor christelige og smukke de kunne være, dog vilde indgaaes for en Andens Regning, naar der er Haab om i paakommende Tilfælde at kunne vælte Byrden over paa en Anden, nemlig paa Staten og gjennem Staten paa Skatteyderne. Det gaaer ikke an, det lader sig ikke gjøre, der kan ingen Anden end Familiefaderen være den pligtsskyldige Familieforsøger, og kun som pligtsskyldig Familieforsøger kan der være noget som helst Slags Paastud til at optage en Bestemmelse af den Art, vi her tage. Naar man siger, at man vilde sole sig trykket ved ikke i visse Forhold at kunne række en hjælpsom Haand, saa vilde man ved at tage dette til følge, komme ind paa et System, som vi have søgt at værges os imod. Hele Raadessecretariatet hvilede paa dette Grundlag, og vi ville have havt Uret i at affætte Raadessecretariatet, naar vi her under disse Former ville gjenoprette det. Man vil sige mig, at det kun er ved en enkelt Bevilling, at det kun er ved denne Leilighed; nei, have vi først fastsat, at Staten skal være paa rede Haand til at række en hjælpsom Haand under Omstændigheder som disse, saa vil det trænge sig frem hvert Aar. Naar jeg veed, at jeg ved at gjøre Godt mod Andre, men forarme mig selv, kan faae denne Trang afhjulpen, saa vilde jeg have den største Uret af Verden, om jeg ikke stillede mig hen og gjorde det. Det er en ligefrem Opfordring for enhver Mand med et ædelt Sindelag til at give sit Eget bort, for at faae Statens istedetfor. Det er en Velgjørenheds Methode, som Staten ikke kan gaae ind paa. Skal den selv optræde som Forsørgelsesanstalt, saa lad den optræde umiddelbart, og lad den ikke foreskrive sig Regler af dens Underordnede. Her ville de Personer, som have afholdt sig fra at paatage sig Forpligtelser af den Art, fordi de have sølt, at de ikke kunde fuldbyrde den Embedspligt, de havde paataget sig, og vilde sayne Midlerne dertil, blive tilsidefatte for dem, som ere gaaede ind paa Forpligtelser, som de maatte aldrig burde have paataget sig. Jeg troer, at den Grundse, som man her vil søge, ikke kan findes, og den skulle